

LA TRONCA DE NADAL

El DIA 24 de Disiembre, nit de Nochebuena, se febe/a cagà la Tronca, que ye un tisón o rabasa que s'alsabe/a ta ista selebración tan espesial. Yere/a una fiesta ta la mainada. La Tronca d'aquells temps d'antes podebe/a portà poca cosa: torronets de guirlache, paraigüetes/as de chicolate, mandarines/as, nuelas, llapisés de coló...

Coma la tronca arribabe/a a les/as cases/as uns diez/as antes del 24 de Disiembre, cada nit la mainada le donabe/a minchá antes d'ana-se-ne a dormí (a les/as tronques/as d'ara les saben mol buenes/as les/as mandarines/as.....je, je,je) y misteriosamen pe'l maitino la Tronca u Rabasa s'hu hebe minchau tot. Primero se tenibe/a que apatricà la rabasa, tapan-la dan una manta (perque tenibe/a que està ben calén) y después calebe/a anà a bañà el tocho ta trucà ben fort mentres se dibe/a:

“BUEN TISÓN, BUEN VARÓN,

BUENA CASA, BUENA BRASA.

QUE VIENGUE LA PAU Y LA SALUT

TA L'AMO Y LA DUEÑA D'ISTA CASA”

“BUEN AN Y MILLÓ CABODAÑO.

RABASA DE NAVIDAT, CAGA TORRONS DE VERDAT”.

“TRONCA DE NADAL CAGA TURRONS,
PIXA VI BLLANC,
NO CAGUES ARENGADES QUE SON MASA DE SALADES,
CAGA TURRONS QUE SON MÉS BONS”

La tronca cagabe/a els llamins y la mainada ya se’n anabe/a contenta ta’l llit. Dispués se posabe/a la tronca al foc, als peus del fogaril, ta que se crema-se. La senra que se febe/a de crema-la se tirabe/a pels huerts de casa ta proteche-los dels cucs y tinre buenas/as coseches/as.

LA NIT Y EL DIA DE CABO D’AN

Antes no se selebrabe/a la saguera nit de l’an y no se ha trobau a digú que mos conte lo que se febe/a. Lo que sí se selebrabe/a yere/a el primer dia de l’an nuevo, EL DIA DE CABO D’AN. Els padrins de bautismo regalaben/an bella coseta als suyos afillats. Tabé/tamé yere/a un día de fiesta ta la mainada que gritabe/a:

¡PADRINO, CABO D’AN, PADRINO CABO D’AN!

